

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/553/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415213849
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2017:1415213849.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československej armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČO: 24 785 199, zastúpený JUDr. Jiřím Šmídom, usadeným euroadvokátom so sídlom Ul. Svornosti 43, 821 09 Bratislava, proti žalovanej: L. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, 841 05 Bratislava, o zaplatenie 7 752,56 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 7 752,56 eura s príslušenstvom z titulu nesplateného úveru. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že jeho právny predchodca (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzatvoril so žalovanou dňa 19.03.2009 zmluvu o úvere č. 633670266, na základe ktorej jej poskytol úver vo výške 7 980 eur a žalovaná sa zaviazala úver splácať v 83 pravidelných mesačných splátkach po 159,63 eura vždy k 15. dňu v mesiaci. Úrok bol dohodnutý vo výške 15,60 % ročne, celkové náklady spojené s úverom predstavovali 5 504,85 eura, celková čiastka, ktorú sa žalovaná zaviazala uhradiť tak predstavovala 13 484,85 eura. Keďže žalovaná úver nehradila tak, ako sa zaviazala, jeho právny predchodca výzvou zo dňa 08.09.2014 vyzval žalovanú na úhradu a upozornil ju na možnosť mimoriadneho zosplatnenia úveru. Žalovaná výzve nevyhovela, preto právny predchodca úver dňa 03.10.2014 zosplatnil. Ďalej poukázal na to, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 právny predchodca postúpil na neho pohľadávku voči žalovanej. Istina predstavovala sumu 5 622,40 eura, zmluvný úrok 1 743,53 eura, zmluvný úrok z omeškania 207,20 eura, zákonný úrok z omeškania odo dňa zosplatnenia do postúpenia 86,49 eura, pôvodné poplatky 92,94 eura. Zmena veriteľa bola žalovanej oznámená listom zo dňa 11.11.2014.

2. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

3. Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na termín 02.05.2017, na ktoré sa však ani jedna zo sporových strán nedostavila. Právnomu zástupcovi žalobcu bolo predvolanie doručené dňa 21.02.2017, žalovanej bolo predvolanie doručené náhradným doručením v zmysle § 112 C.s.p.. Keďže ani jedna zo strán svoju neúčast' neospravedlnila a nepožiadala ani z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, súd v zmysle § 180 C.s.p. vec prejednal v ich neprítomnosti.

4. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

4.1. Spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 uzatvorila so žalovanou dňa 19.03.2009 zmluvu o splátkovom úvere č. 0633670266 (č.l. 4 spisu), na základe ktorej sa zaviazala poskytnúť žalovanej úver vo výške 7 980 eur pri úrokovej sadzbe 15,60 % p.a.. Spracovateľský poplatok predstavoval 189,17 eura, poplatok za správu úveru 1,99 eur mesačne, výška splátky istiny 159,63 eura, splatnosť prvej splátky 15.04.2009, počet splátok 83, periodicita a splatnosť splátok mesačne, vždy k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť úveru 15.02.2016, RPMN 18,54 %, priemerná RPMN 12,81 %, celkové náklady spojené s úverom 5 504,85 eura. Výzvou zo dňa 08.09.2014 (č.l. 13 spisu) spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej, že splácanie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o splátkovom úvere je v omeškaní ku dňu 07.09.2014 vo výške 4 034,79 eura s príslušenstvom a zároveň ju vyzvala, aby dlžnú sumu uhradila do 15 dní od doručenia výzvy. Listom zo dňa 06.10.2014 (č.l. 15 spisu) spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej, že ku dňu 03.10.2014 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru s tým, že k tomuto dňu predstavuje pohľadávka sumu 7 666,07 eura. Zároveň ju vyzvala, aby dlžnú sumu uhradila do 15 dní od prevzatia tohto oznámenia. Listom zo dňa 11.11.2014 (č.l. 17 spisu) spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.10.2014 postúpila pohľadávku z predmetnej zmluvy vo výške 7 752,56 eura s príslušenstvom na žalobcu. Predžalobnou výzvou zo dňa 02.11.2015 (č.l. 18 spisu) žalobca vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy 8 031,82 eura do 12.11.2015. Podľa bodu 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. (č.l. 5-10 spisu) ak dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta (písm. a/ ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace), Banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť Úveru, t.j. požadovať splatenie Pohľadávky zo zmluvy o úvere a Klient je povinný splatiť Pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú Banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Podľa bodu 19.16. Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. Klient súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje Pohľadávky voči Klientovi, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, splatné, nesplatné, premlčané alebo nepremľčané, ako aj previesť na tretiu osobu akékoľvek svoje záväzky voči Klientovi. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej len s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky.

5. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

5.1. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o splátkovom úvere (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

5.2. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

5.3. Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

5.4. Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

5.5. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o splátkovom úvere (ďalej len "O.z.") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

5.6. Podľa § 52 ods. 3 O.z. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

5.7. Podľa § 52 ods. 4 O.z. spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

5.8. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia žalovanej pohľadávky (ďalej len "zákon o bankách") ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

6. Medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovanou bola uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, ktorá spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. b) v spojení s § 3 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, keď spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanej úver v rámci svojho podnikania a zároveň úver bol žalovanej poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (žalobca v tejto súvislosti netvrdil ani nepreukázal opak). Predmetná zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 O.z., ktorá má podobu typovej (štandardnej) formulárovej zmluvy, ktorá je charakteristická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch (opakovane) a spotrebiteľ vzhľadom na formulárovú predtlač jej obsah nemôže žiadnym podstatným spôsobom ovplyvniť.

7. Keďže v posudzovanej veci si žalobca v konaní uplatnil voči žalovanej pohľadávku, ktorá bola na neho postúpená iným subjektom, súd sa v prvom rade zaoberal tým, či boli splnené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky na žalobcu. Keďže zmluva o splátkovom úvere bola uzatvorená spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá bola bankou, a týmto subjektom bola následne pohľadávka z tejto zmluvy postúpená na žalobcu, súd posudzoval splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z hľadiska kritérií obsiahnutých v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý tieto podmienky podrobne (a konkrétne) vymedzuje. Súd pritom dospel k záveru, že tieto podmienky v posudzovanom prípade neboli splnené.

8. Z citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť na tretiu osobu iba takú pohľadávku (alebo jej časť), ktorá zodpovedá peňažnému záväzku jej klienta voči nej, s ktorým je klient napriek písomnej výzve banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením. Pre platné postúpenie žalovanej pohľadávky bola teda v zmysle citovaného ustanovenia zákona o bankách nevyhnutná písomná výzva spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanej (pred postúpením pohľadávky) na splnenie jej povinnosti zodpovedajúcej postupovanému záväzku (s ktorým musela byť dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní). Žalobca však v konaní nepreukázal, že by spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. písomne vyzvala žalovanú na splnenie jej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o splátkovom úvere, a to vo výške zodpovedajúcej postupovanému záväzku. Žalobca v konaní predložil iba výzvu zo dňa 08.09.2014 (č.l. 13 spisu), ktorou spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej, že splácanie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o splátkovom úvere je v omeškaní ku dňu 07.09.2014 vo výške 4 034,79 eura s príslušenstvom a zároveň ju vyzvala, aby dlžnú sumu uhradila do 15 dní od doručenia výzvy. Výška záväzku uvedeného vo výzve však nezodpovedá postupovanému záväzku, teda záväzku, ktorý bol zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 postúpený na žalobcu, a ktorý v tom čase predstavoval sumu 7 752,56 eura. To isté možno pritom povedať aj o liste zo dňa 06.10.2014, ktorým spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej, že ku dňu 03.10.2014 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru s tým, že k tomuto dňu predstavuje pohľadávka sumu 7 666,07 eura. Okrem toho však súd poukazuje na to, že ani v jednom prípade predmetných výziev nebola dodržaná lehota viac ako 90 kalendárnych dní od predmetných výziev do postúpenia pohľadávky v zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

9. Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. za popísaných okolností zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 postúpila na žalobcu žalovanú pohľadávku, postupovala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo má za následok neplatnosť postúpenia žalovanej pohľadávky na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 podľa § 39 O.z. (pre rozpor so zákonom). Žalobcovi preto chýba v spore aktívna vecná legitímácia, z dôvodu ktorého súdu neostávalo iné, ako jeho žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

10. Vzhľadom na kogentný charakter citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách bolo pritom bez akejkoľvek právnej relevancie ustanovenie bodu 19.16. Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., kde si jednostranne a odchylné od kogentnej právnej úpravy ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. upravila výhodnejšie vo svoj prospech podmienky postupovania svojich pohľadávok voči klientom (bez potreby predchádzajúcej výzvy). Vzhľadom na kogentný charakter ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách bolo takéto ustanovenie Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. neplatné, navyše aj neprijateľnou podmienkou, ako to konštatoval už Okresný súd Dunajská Streda v rozsudku sp. zn. 15C/259/2014 zo dňa 03.09.2015.

11. Nad rámec uvedeného súd uvádza, že banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 zákona o bankách podlieha bankovému povoleniu. Nad činnosťou bánk vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, poskytovať platobné služby pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách). Z uvedeného špecifického charakteru činnosti bánk a ich špecifického postavenia vyplýva dôvodnosť špecifickej (sprísnenej) úpravy podmienok, za ktorých môžu svoje pohľadávky voči svojim klientom postupovať na iné subjekty. A to aj za tým účelom, aby sa klienti vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou, neočakávane neocitli v zmluvnom vzťahu s iným subjektom (aj takým, ktorého činnosť nespadá /nespadala/ v zmysle zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska) bez toho, že by sa im poskytla možnosť uvedenému postupu zabrániť dodatočnou úhradou svojho záväzku voči banke, a to práve na základe výzvy banky na jeho splnenie. Preto súd v posudzovanej veci (v ktorej predmetom postúpenia bola pohľadávka banky) aplikoval v súlade so zásadou *lex specialis derogat legi generali* špeciálnu (osobitnú) právnu úpravu zákona o bankách upravujúcu špeciálne (osobitne) podmienky postúpenia takejto pohľadávky na iné subjekty. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na dôvodovú správu k ustanoveniu § 92 ods. 8 zákona o bankách (pôvodne išlo o § 92 ods. 7), podľa ktorej: "V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou."

12. Na podporu správnosti záveru o neplatnosti postúpenia žalovanej pohľadávky na žalobcu súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/147/2016 zo dňa 21.04.2016, rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/716/2015 zo dňa 08.06.2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/145/2014 zo dňa 11.03.2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/177/2014 zo dňa 24.02.2015, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013 zo dňa 29.05.2014, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/203/2015-394 zo dňa 19.05.2015, rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 11C/550/2015 zo dňa 25.10.2016, rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 5C/34/2016 zo dňa 11.10.2016, rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/23/2016 zo dňa 22.06.2016, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13C/348/2015 zo dňa 26.05.2016, rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5C/180/2013 zo dňa 19.11.2015, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/153/2014 zo dňa 12.03.2015, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 15C/33/2014 zo dňa 27.01.2015, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 17C/427/2015 zo dňa 19.11.2015, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/209/2014 zo dňa 04.03.2015, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 17C/169/2014 zo dňa 16.06.2015, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 15C/259/2014 zo dňa 03.09.2015, v ktorých súdy v právnych veciach týkajúcich sa rovnakého prípadu postúpenia pohľadávok rovnakého postupcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) z obdobných úverových zmlúv na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej za obdobných okolností, dospeli všetky zhodne k rovnakému záveru o neplatnosti postúpenia

pohľadávky pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo viedlo k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie postupníka.

13. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorej ako úspešnej strane sporu vznikol nárok na náhradu trov konania, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).